

Pestprotocol
2023 • 2024

Toelichting

Een pestprotocol vormt de verklaring van de vertegenwoordiging van de school en de ouders waarin is vastgelegd dat we pestgedrag op school niet accepteren en volgens een vooraf bepaalde handelwijze gaan aanpakken. Het hieronder weergegeven stappenplan is een algemene leidraad; als een interventie succes heeft, kunnen vervolgstappen achterwege blijven. Het in het stappenplan genoemde traject bij aanhoudend pesten is geen automatisme; per leerling en per situatie wordt bekeken welke maatregelen het meest passend zijn. Hierbij kunnen verschillen tussen scholen optreden, wat onder andere te maken heeft met de psychosociale context die niet op alle scholen dezelfde is.

Wat mag u van school verwachten?

1. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol).
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

De vijf sporenaanpak

De school zorgt dat de medewerkers voldoende informatie hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is waardoor een klimaat ontstaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden. Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

1. Het bieden van steun aan de jongere die gepest wordt

Te onder nemen stappen:

1. Het probleem wordt serieus genomen.
2. Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is.
3. Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen.
4. Het aanbieden van hulp door in eerste instantie de mentor, en mogelijk ook door anderen, bijvoorbeeld de leerjaarcoördinator, counselor en/of schoolmaatschappelijk werker.

2. Het bieden van steun aan de pester

Te ondernemen stappen:

1. Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan voor de gepeste jongere.
2. De achterliggende oorzaken boven tafel krijgen.
3. Wijzen op het gebrek aan empathisch vermogen dat zichtbaar wordt in het gedrag.
4. Het aanbieden van hulp door in eerste instantie de mentor, en mogelijk ook door anderen, bijvoorbeeld de leerjaarcoördinator, counselor en/of schoolmaatschappelijk werker.

3. Het betrekken van de middengroep bij het pesten

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hier in de toekomst op terug.

4. Het bieden van steun aan de ouders

Te ondernemen stappen:

1. Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen.
2. De school werkt samen met de ouders om het pesten aan te pakken.
3. De school geeft adviezen aan de ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
4. De school verwijst de ouders zo nodig naar deskundige hulpverleners.
5. De ouders van leerlingen die gepest worden, kunnen er moeite mee hebben, dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken. Hun kind wordt gepest en dat moet gewoon stoppen. Dat klopt, het pesten moet stoppen. Echter, een gepest kind wil zich niet alleen veilig voelen op school; het wil ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en zelfverzekerder te voelen. Daar kan begeleiding of een (sociale vaardigheids-) training aan bijdragen.

5. Preventieve maatregelen

1. Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Tevens bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol. Ook wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken wordt beschouwd maar als hulp bieden of vragen.
2. In de leerjaren 1 t/m 3 wordt aandacht besteed aan pesten in een of meerdere mentorlessen of lessen kanjertraining/leefstijl. De leerlingen onderschrijven aan het eind van deze les(sen) een aantal samen gemaakte afspraken (het non-contract).
3. Indien een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rollen van de pester, het slachtoffer, de meelopers en de stille getuigen benoemd.
4. Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor worden bewaard in het leerlingvolgsysteem van zowel de leerling die pest als van de leerling die gepest wordt indien het specifieke leerlingen betreft.

ROL VAN BETROKKENEN NA EEN MELDING VAN PESTEN

A. De taak van docenten

De vakdocenten hebben primair een signalerende rol. Wanneer zij pesten waarnemen of redenen hebben om pesten te vermoeden, wordt er van hen verwacht dat zij hierop adequaat reageren en een melding doen bij de mentor om hulp en overleg in gang te zetten.

B. De mentor

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in klassenverband, praat de mentor eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de mentor een gesprek tussen beide leerlingen en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De mentor neemt contact op met de ouders van de pester en de gepeste en betreft hen bij de oplossing;
3. De mentor bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
4. De mentor praat met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
5. Indien het probleem escaleert of de situatie daar al eerder aanleiding toe geeft zal de mentor intern op school opschalen richting anti-pestcoördinator.

C. De anti-pestcoördinator/schoolmaatschappelijk werk

1. De anti-pestcoördinator kan in onderling overleg, de rol van de mentor overnemen bij escalatie van het pestgedrag en wanneer het pesten het klassenverband overstijgt of wanneer het pesten dusdanig van ernst is dat dit als noodzakelijk wordt gezien.
2. Deze heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
3. In het contact met de pester is het doel drieledig, namelijk:
  - confronteren
  - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
  - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
4. In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij bepaald gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
5. Hij adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp op vrijwillige basis door de anti-pestcoördinator.
6. Hij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
7. Hij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.
8. Hij koppelt alle informatie weer terug naar de mentor.

Vervolgstappen bij uitblijven van het gewenste resultaat

C. Het pestproject

Wanneer de pester opnieuw in pestgedrag vervalt, wordt hij door de school ertoe verplicht om individueel een programma te volgen bij de anti-pestcoördinator. Het doel van dit programma is reflectie en het gevoelig maken van de pester voor wat hij aanricht bij de gepeste leerling. De ouders worden van dit project op de hoogte gesteld.

D. Schorsing

Het is aan de school om naast de geboden hulp ook te besluiten of een strafmaatregel aan de orde is. Dit kan een korte schorsing zijn. Als er ook daarna geen verbetering geconstateerd wordt krijgt de pestende leerling een langere schorsing¹.

E. Verwijdering van de vestiging

Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken blijft volharden in het ongewenste pestgedrag liggen er geen perspectieven meer tot verandering. De school

---

¹ Zie de procedure schorsing en verwijdering.

kan en wil geen verantwoordelijkheid meer nemen voor de veiligheid van de overige leerlingen. Er rest de school niets anders dan verwijdering van de school², in overleg met andere scholen wordt er dan gekeken naar een plek.

Het hierboven weergegeven stappenplan is een algemene leidraad; als een interventie succes heeft, kunnen vervolgstappen achterwege blijven. Het in het stappenplan genoemde traject bij aanhoudend pesten is geen automatisme; per leerling wordt bekeken welke maatregelen het meest passend zijn. Hierbij kunnen verschillen tussen scholen optreden, wat onder andere te maken heeft met de psychosociale context die niet op alle scholen dezelfde is.

---

² Zie de procedure schorsing en verwijdering.